U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Romana Fialy, JUDr. Pavla Pavlíka, JUDr. Karla Podolky, JUDr. Petra Příhody a JUDr. Marie Žiškové, rozhodl o návrhu **Českého telekomunikačního úřadu**, se sídlem v Praze 9, Sokolovská 219 (adresa pro doručování: poštovní přihrádka 02, 225 02 Praha 025), na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním a **Obvodním soudem pro Prahu 9**, a dalších účastníků sporu vedeného u Obvodního soudu pro Prahu 9 pod sp. zn. 51 C 67/2008, ve věci žaloby o zaplacení smluvní pokuty v částce 4000 Kč s příslušenstvím: žalobkyně **UPC Česká republika, a. s.**, se sídlem v Praze 4, Závišova 5, zastoupené JUDr. Janem Veverkou, advokátem se sídlem v Praze 2, Londýnská 59, a žalované I. M.,

takto:

I. **Příslušný** vydat rozhodnutí ve věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 9 pod sp. zn. 51 C 67/2008, o zaplacení smluvní pokuty za nevrácení zapůjčeného zařízení v částce 4000 Kč s příslušenstvím, **je soud**.

II. Usnesení Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 27. 11. 2008, čj. 51 C 67/2008 - 33, **se zrušuje.**

Odůvodnění:

Podáním doručeným dne 31. 3. 2009 zvláštnímu senátu zřízenému podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, navrhl Český telekomunikační úřad tomuto senátu rozhodnutí sporu o pravomoc podle ustanovení § 1 odst. 1 písm. a) zákona č. 131/2002 Sb., který vznikl mezi ním a Obvodním soudem pro Prahu 9 ve věci žaloby o zaplacení částky 4000 Kč s příslušenstvím.

Ze spisu vyplynuly tyto skutečnosti:

Podle žalobního tvrzení žalobkyně uzavřela se žalovanou dne 22. 2. 2005 smlouvu o dodávce služeb, jejíž nedílnou součástí byly Všeobecné podmínky pro poskytování veřejné telekomunikační služby k síti internet (dále také jen „Všeobecné podmínky“).

Jelikož žalovaná porušila své smluvní povinnosti podle čl. 3.5 Všeobecných podmínek, byla povinna vrátit do sedmi dnů od ukončení smlouvy zapůjčené zařízení (modem v hodnotě 4000 Kč). Jelikož žalovaná zapůjčené zařízení v dané lhůtě nevrátila, žalobkyně se po ni domáhala zaplacení smluvní pokuty za jeho nevrácení ve výši 100% hodnoty zařízení uvedené v ceníku v den uzavření smlouvy, tj. 4000 Kč (čl. 3.6 Všeobecných podmínek) a smluvní pokuty (správně úroku z prodlení) ve výši 0,1 % z dlužné částky za každý den prodlení do zaplacení (čl. 6.10 Všeobecných podmínek). Protože žalovaná pohledávku neuhradila, navrhla žalobkyně soudu, aby uložil žalované povinnost zaplatit smluvní pokutu za nevrácení zapůjčeného zařízení v částce 4000 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 0,1 % z této částky denně za dobu od 6. 6. 2007 (data vystavení předžalobní upomínky) do zaplacení a nahradit náklady soudního řízení.

Obvodní soud pro Prahu 9 usnesením ze dne 27. 11. 2008, čj. 51 C 67/2008 - 33, řízení o žalobě zastavil s tím, že po právní moci usnesení bude věc postoupena Českému telekomunikačnímu úřadu. V odůvodnění uvedl, že ustanovení § 129 odst. 1 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (dále též „zákon o elektronických komunikacích“), stanovilo pravomoc k projednání a rozhodnutí nároku žalobkyně jinému orgánu než soudu, jímž je Český telekomunikační úřad. Výrok o zastavení řízení a postoupení věci odůvodnil odkazem na ustanovení § 104 odst. 1 o. s. ř.

Český telekomunikační úřad následně podal zvláštnímu senátu návrh k rozhodnutí negativního kompetenčního sporu. Uvedl, že jeho pravomoc je dána pouze v případech sporů o otázkách souvisejících se samotným poskytováním služeb elektronických komunikací, eventuálně o ujednáních na ně úzce navazujících; ujednání o povinnosti zaplatit smluvní pokutu za nevrácení zapůjčeného zařízení přitom takovým ujednáním není. V tomto případě se jedná o spor vyplývající ze soukromoprávního vztahu ze smlouvy o výpůjčce uzavřené dle občanského zákoníku a k rozhodnutí je příslušný soud.

Při řešení vzniklého sporu o pravomoc mezi správním úřadem a obecným soudem ohledně zaplacení smluvní pokuty se zvláštní senát řídil následující úvahou:

Smluvní pokuta je soukromoprávním institutem zajišťujícím závazek, jehož účelem je zpravidla peněžitá transakce za porušení nebo nesplnění smluvní povinnosti (§ 544 odst. 1 občanského zákoníku). Při posuzování pravomoci k rozhodování sporů na úseku elektronických komunikací, jejichž předmětem je právě nárok na smluvní pokutu, je nutné se zabývat povinností, která byla porušena. Vztah mezi porušenou povinností a nárokem na smluvní pokutu je totiž vztahem mezi příčinou a následkem, nelze je tedy posuzovat odděleně. Porušení povinnosti je základní podmínkou pro stanovení, zda existuje nárok na smluvní pokutu. O smluvní pokutě bude tedy rozhodovat orgán, který je příslušný k rozhodování sporů o porušení povinnosti, na jejímž základě vznikl nárok na smluvní pokutu.

Zákon o elektronických komunikacích rozdělil působnost ve vykonávání státní správy v oblasti elektronických komunikací mezi Ministerstvo průmyslu a obchodu a Český telekomunikační úřad (§ 3 a § 105 a násl. zákona o elektronických komunikacích).

Podle ustanovení § 108 odst. 1 písm. g) zákona o elektronických komunikacích rozhoduje ve sporech, stanoví-li tak tento zákon, Český telekomunikační úřad.

Podle § 129 odst. 1 věta prvá zákona o elektronických komunikacích rozhoduje Český telekomunikační úřad spory mezi osobou vykonávající komunikační činnost (§ 7) na straně jedné, a účastníkem, popřípadě uživatelem na straně druhé, na základě návrhu kterékoliv ze stran sporu, pokud se spor týká povinností uložených tímto zákonem nebo na jeho základě.

Komunikačními činnostmi podle § 7 zákona o elektronických komunikacích jsou a) zajišťování sítí elektronických komunikací, b) poskytování služeb elektronických komunikací, c) provozování přístrojů.

Podle § 2 písm. k) zákona o elektronických komunikacích se rozumí veřejnou telefonní sítí síť elektronických komunikací, která slouží k poskytování veřejně dostupných telefonních služeb a která umožňuje mezi koncovými body sítě přenos mluvené řeči, jakož i jiných forem komunikace, jako je faksimilní a datový přenos.

Podle § 2 písm. n) zákona o elektronických komunikacích je službou elektronických komunikací služba obvykle poskytovaná za úplatu, která spočívá zcela nebo převážně v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací, včetně telekomunikačních služeb a přenosových služeb v sítích používaných pro rozhlasové a televizní vysílání a v sítích kabelové televize, s výjimkou služeb, které nabízejí obsah prostřednictvím sítí a služeb elektronických komunikací nebo vykonávají redakční dohled nad obsahem přenášených sítěmi a poskytovaným službami elektronických komunikací; nezahrnuje služby informační společnosti, které nespočívají zcela nebo převážně v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací.

V předmětné věci je třeba rozlišit, za porušení jaké povinnosti nárok na smluvní pokutu vznikl. Pokud by se jednalo o porušení povinnosti vyplývající ze smlouvy mezi osobou vykonávající telekomunikační činnost a účastníkem, ve které si tyto subjekty dohodly smluvní pokutu pro případ, že účastník neuhradí cenu za poskytnutou službu, pak by k rozhodování o smluvní pokutě byl příslušný Český telekomunikační úřad. Neuhrazení ceny za poskytnuté služby je porušením zákona o elektronických komunikacích a nárok na smluvní pokutu s tímto porušením přímo souvisí. V tomto případě by zvláštní senát potvrdil názor soudu, že k rozhodování je příslušný správní orgán.

Předmětem řízení v posuzované věci je však smluvní pokuta za porušení povinnosti vrátit zapůjčené zařízení poté, co byla smlouva ukončena. Výpůjčka věci je soukromoprávním vztahem, proto příslušným k rozhodování o smluvní pokutě plynoucí z porušení povinností vztahujících se k výpůjčce je soud. Obdobnou otázkou se již zvláštní senát zabýval v usnesení ze dne 13. 10. 2005, čj. Konf 99/2004 - 5 (publikováno pod č. 1478/2008 Sb. NSS), podle kterého *„spor o nároky plynoucí z porušení povinnosti vypůjčitele vrátit zařízení sloužící k přijímání signálu digitálního satelitního vysílání, které mu osoba vykonávající komunikační činnost coby půjčitel předala v návaznosti na uzavření smlouvy o poskytování služby elektronických komunikací, není sporem týkajícím se povinností uložených*

zákonem č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, nebo na jeho základě, o němž by měl rozhodovat Český telekomunikační úřad (§ 129 odst. 1 tohoto zákona), nýbrž sporem vyplývajícím ze soukromoprávního vztahu. Rozhodnout o takovém sporu proto přísluší soudu (§ 7 odst. 1 o. s. ř.).“

Zvláštní senát nezpochybňuje, že bez zapůjčeného zařízení by nebylo možné služby na základě zákona o elektronických komunikacích provozovat; to ovšem z výpůjčky přijímacího zařízení nečiní službu elektronických komunikací. Přestože k výpůjčce došlo v souvislosti s uzavřením smlouvy o poskytování služby elektronických komunikací, rozhodování o smluvní pokutě vyplývající z porušení povinnosti vrátit vypůjčené zařízení zákon o elektronických komunikacích nesvěřuje Českému telekomunikačnímu úřadu, a proto tato věc patří do příslušnosti soudů. Zvláštní senát tedy rozhodl, že věc, týkající se zaplacení smluvní pokuty za nevrácení zapůjčeného zařízení s přísl., projedná a rozhodne soud (§ 9 odst. 1 o. s. ř.).

Zvláštní senát podle § 5 odst. 3 zákona č. 131/2002 Sb. současně s rozhodnutím sporu zruší rozhodnutí, kterým strana kompetenčního sporu popřela svou pravomoc o věci rozhodovat, ačkoliv podle rozhodnutí zvláštního senátu je vydání rozhodnutí ve věci uvedené v návrhu na zahájení řízení v její pravomoci. Dalším výrokem proto zvláštní senát zrušil usnesení Obvodního soudu pro Prahu 9, ze dne 27. 11. 2008, čj. 51 C 67/2008 - 33, a odstranil tak překážku věci rozhodnuté.

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Dále bude tedy Obvodní soud pro Prahu 9 pokračovat v původním řízení o podané žalobě.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 21. května 2009

JUDr. Michal Mazanec
předseda zvláštního senátu